

PARLAMENT DE CATALUNYA

Serveis Jurídics

NOTA DELS SERVEIS JURÍDICS AMB RELACIÓ A LES SOL·LICITUDS DE COMPAREIXENÇA I DOCUMENTACIÓ REFERENTS AL PLA DE TREBALL DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE LES POSSIBLES RESPONSABILITATS DERIVADES DE L'ACTUACIÓ I LA GESTIÓ DE LES ENTITATS FINANCERES I LA POSSIBLE VULNERACIÓ DELS DRETS DELS CONSUMIDORS

Amb relació a les sol·licituds de compareixença i de documentació referents al Pla de Treball de la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors, el lletrat que subscriu informa del següent:

1. Sobre la necessitat de distingir entre els compareixents que aporten testimoni i aquells que aporten opinió

En nombroses ocasions els diferents grups demanen la compareixença d'experts o representants d'entitats socials. Es pot inferir que es demana la seva presència no com a testimoni dels assumptes investigats, sinó per a que donin opinió.

És legalment possible separar aquests dos tipus de compareixents: aquells que aporten testimoni (sobre els quals recauen les responsabilitats penals en cas d'incompareixença o si no diuen la veritat) i aquells que aporten opinió, que podrien declinar la sol·licitud de compareixença sense responsabilitats penals (llavors s'hauria de fer la seva convocatòria sense l'afegit de "sota advertència de responsabilitats penals"), la compareixença dels quals no versa sobre fets que poden ser objecte de judici de veritat o fals, sinó sobre opinions.

2. Sobre la petició de compareixença de representants de persones jurídiques sense concretar el nom de la persona (sol·licitants: GPCiU, GPERC, GPS, GPICV-EUiA)

La naturalesa de les compareixences de testimonis en una comissió d'investigació, tant per la finalitat com per les responsabilitats en que poden incórrer els qui hi compareixen, exigeix que la pròpia Comissió requereixi de comparèixer a una persona física plenament identificada. No és propi de les comissions d'investigació que es demani la compareixença d'un "representant", un "responsable" o un "soci auditor" de determinada institució, organisme o persona jurídica. Altrament suposaria cert marge d'elecció per a l'entitat per a designar a un representant, el que és incompatible amb la naturalesa de les compareixences de testimonis en una comissió d'investigació. En conseqüència, la Comissió d'investigacions, en aprovar el seu pla de treball, no pot aprovar convocar a una persona indeterminada com a testimoni.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Serveis Jurídics

Per tant, només és admissible convocar a una persona indeterminada si és en la seva consideració d'expert o compareixent per a donar la seva opinió. Cal recordar, però, que no tindrien conseqüències penals si no compareixen i que podrien declinar acudir a la Comissió d'investigació.

3. Sobre les sol·licituds de compareixença de representants polítics i institucionals de l'Estat

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en el seu article 59.6, permet que el Parlament creï comissions d'investigació "sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat". No es requereix, per a la seva creació, que l'assumpte sigui competència de la Generalitat, sinó simplement que sigui "d'interès" per a aquesta. L'interès públic no necessita ser apreciat en un tràmit concret, i s'entén que la demanda dels diputats o dels grups parlamentaris amb capacitat per requerir-ho o l'aprovació pel Ple del Parlament són mostra suficient de l'interès de la Generalitat.

No obstant, respecte el seu funcionament, i en especial respecte les compareixences, els paràmetres són diferents. L'Estatut d'autonomia remet al Reglament del Parlament: "les persones requerides per les comissions d'investigació han de comparèixer-hi obligatòriament, d'acord amb el procediment i les garanties establerts pel Reglament del Parlament" (art. 59.6 EAC). El Reglament del Parlament, en el seu article 59.1.a, prescriu que "la compareixença únicament es pot requerir amb relació a qüestions que són competència de la Generalitat".

Els sol·licitants de la comissió d'investigació van fer referència en el seu escrit a la competència de la Generalitat sobre caixes d'estalvi i sobre consum.

La competència de la Generalitat amb relació a les caixes d'estalvi amb domicili a Catalunya (art. 120 EAC) es centra en la seva organització (en aquest àmbit la competència és exclusiva). Respecte l'activitat financera i la disciplina, inspecció i sanció a les caixes, la competència és compartida amb l'Estat. El propi apartat quart de l'article 120 reconeix que les activitats d'inspecció i sanció corresponen al Ministeri d'Economia i al Banc d'Espanya i que la Generalitat hi col·labora "d'acord amb el que estableix la legislació estatal". La STC 31/2010 sobre l'EAC va posar l'èmfasi, en tractar de la impugnació de l'article 120 EAC, que era l'Estat qui, en virtut de la seva competència per a fixar les bases en aquesta matèria, definia el marc d'actuació de les comunitats autònomes en aquesta matèria (F.J. 67).

Per la seva banda, la competència en matèria de consum és exclusiva de la Generalitat (art. 123 EAC), i en destaca especialment el primer incís que inclou "la defensa dels drets dels consumidors i els usuaris (...) i l'establiment i l'aplicació dels procediments administratius de queixa i reclamació".

PARLAMENT DE CATALUNYA

Serveis Jurídics

A ningú s'escapa que la distribució competencial, tant a nivell constitucional com estatutari, no dibuixa unes fronteres exactes i permanents, el que fa molt difícil establir a priori uns paràmetres per a rebutjar determinades sol·licituds de compareixença. No obstant, el requeriment del Reglament del Parlament de lligar una compareixença a una competència de la Generalitat no pot ser obviat, i comporta que el gruix del pla de treball s'ha de destinar a aquells assumptes i a aquelles persones amb un vincle amb les competències de la Generalitat. El que subvertiria el requeriment del Reglament del Parlament és que la Cambra catalana es posés en la posició d'altres parlaments, autonòmics o de les Corts Generals, als quals els correspon controlar i investigar les seves respectives autoritats i l'exercici de llurs competències.

4. Sobre les sol·licituds de compareixença de persones que resideixen a l'estranger i/o que no parlin en català o castellà (sol·licitant: GPICV-EUiA)

La Mesa del Parlament, en l'actual situació de contenció pressupostària, dóna prioritat a les videoconferències en front a haver de pagar despeses d'avió i hotel. En el cas de persones que no facin les seves intervencions en català o castellà, la traducció simultània és un mitjà molt costós que s'intenta evitar.

5. Sobre la petició de documentació sense indicar quin és l'organisme que conserva els informes (sol·licitants: GERC, GPC^s)

En nombroses sol·licituds de documentació es demanen informes que no es concreta qui és el destinatari de la sol·licitud d'informació, si bé es pot inferir que previsiblement estan en el Banc d'Espanya, però podrien estar a les caixes o al FROB. Caldria que en aprovar el pla de treball la Comissió especifiqués a qui s'ha de demanar una determinada informació.

6. Sobre la petició de documentació que sembla inferir la necessitat d'elaborar un informe o processar la informació (sol·licitant: GPCiU, GPC^s)

En un determinat moment es demana informació sobre un assumpte però es titula "informe sobre (...)", el que sembla inferir la necessitat d'elaborar un informe o processar determinada informació.

La jurisprudència del Tribunal Constitucional ha concretat que l'accés dels diputats a dades i informació conforma el seu *ius in officium*, protegit pel seu dret a exercir un càrrec públic, dret fonamental previst l'article 23.2 CE. Ara bé, l'objecte del dret no és la documentació sinó el

PARLAMENT DE CATALUNYA

Serveis Jurídics

contingut d'aquesta, ja estigui concentrat o dispers en diversos suports, ja sigui ordenat, com si no ho és.

Els diputats no poden demanar l'elaboració d'un informe, sinó la informació que necessitin, que l'entitat o ens podria lliurement donar en diversos suports o tractada en format d'informe. La Comissió d'investigació no pot, tampoc, requerir l'elaboració d'informes.

Palau del Parlament, 30 d'abril de 2013.

Ferran Domínguez García
Lletrat